

ÇÖZÜMLER

1. Cümledeki “Modernliğin gölgesine hapsedilen gelene” ifadesi zaten geleneğe yönelik olumsuz bir bakış açısını ima etmektedir. Devamında “en ılımlı yazarlardan en keskin görüşlü olanlara dek bir dizi sert eleştirinin ---- olmuştur” denmesi, geleneğin yoğun ve olumsuz eleştirilerin hedefi hâline geldiğini gösterir. Bu bağlamda ilk boşluğa geleneğin olumsuz bir algıyla değerlendirildiğini belirten “kötü bir şöhretle anılmış”, ikinci boşluğa ise eleştirilerin yöneldiği noktayı ifade eden “odağı” sözcüğü gelmelidir.

Cevap: E

2. Parçada altı çizili ifade ile anlatılan; sıradan gibi görünen bir yaşantının bireyin gizli yeteneklerini açığa çıkaran, hayatının yönünü belirleyen bir kırılma anına dönüşmesidir. Einstein’ın kendisine hediye edilen pusula sayesinde bilime yönelmesi, bu deneyimin onun “uyuyan dehasını” harekete geçirdiğini göstermektedir. Dolayısıyla bu söz, bireyin yetenek ve potansiyellerinin gelişiminde dönüm noktası niteliği taşıyan yaşantıları ifade eder.

Cevap: A

3. Parçada I. cümlede “rol mesafesi” kavramı tanımlanarak açıklayıcı bilgi verilmiş, II. cümlede bu kavramı somutlaştıran örnek bir durum sunulmuş, III. cümlede çocuğun yaşadığı rahatsızlıkla baş etme yolu gösterilmiş ve V. cümlede de yapılan davranışın temel amacının rol mesafesini kanıtlama olduğu vurgulanmıştır. Ancak IV. cümlede kavramı somutlaştırmak için başvuru bir yöntem irdelenmemekte ve yalnızca çocuğun davranışlarını nasıl anlamlandırmaya çalıştığı açıklanmaktadır.

Cevap: D

4. Cümlede, Osmanlı’nın çok dilli ve geçişken coğrafyasında şekillenen el yazması kültürünün, matbaanın gelişile birlikte XIX. yüzyılda önemini kaybetmeye başladığı belirtilmektedir. Bu ifade, söz konusu geleneğin XIX. yüzyıla kadar önemini koruduğunu, matbaanın etkisiyle ise gerilemeye başladığını göstermektedir. Diğer seçeneklerdeki “ilk çalışmalarını yapma”, “hiç eser kaleme alınmaması” ya da “çok uluslu yapının önemi artırması” gibi yargılar metinde yer almamaktadır.

Cevap: C

5. Seçeneklere bakıldığında “dil balığı”, “muhabbet kuşu”, “deve diki” ve “keçi yolu” ifadelerinde anlam kayması olmadığı için ayrı yazım doğrudur. Ancak “deniz atı” sözcüğünde gerçek anlamdaki deniz ve at kavramlarından bahsedilmemektedir. Bu ad, belirli bir hayvan türünü karşılayan kalıplaşmış bir birleşik isimdir ve bitişik yazılması gerekir. Doğru yazım “denizatı” olmalıdır.

Cevap: C

6. Parçada I, III, IV ve V numaralı yerlerde virgül eş görevli kelimelerden sonra kullanılmıştır. Ancak II numaralı yere gelen, öznenin sonra yapılan bir açıklamayı içerdiği için noktalı virgüldür.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

7. Küçücük → küçük-cük: ünsüz düşmesi
Kaybetmesine → kayıp- etmesine: ünlü düşmesi+ ünsüz yumuşaması
Ettiğimiz → et-dik-imiz: ünsüz yumuşaması+ ünsüz benzeşmesi.
Parçada ünlü daralmasına bir örnek yoktur.

Cevap: E

8. Büyüyemedikleri: büyü-mek → fiil kök
Kemirmiş: kemir-mek → fiil kök
Kırtıkları: kırp-mak → fiil kök
Serilmiş: ser-mek → fiil kök
Ancak parıldayan kelimesi bir yansıma sözcük olduğu için isim köklüdür.

Cevap: A

9. I. cümlede “Şunu anlamanızı istiyorum ki...” yapısında bir edat grubu yer almamaktadır. Burada “ki” bağlacıyla kurulmuş birleşik cümle yapısı vardır. II. cümlede “doğal dünya” ifadesinde sıfat tamlaması vardır; III. cümlede “enerji çorbası” belirtisiz isim tamlamasıdır; IV. cümlede “alıp” sözcüğü zarf-fiildir; V. cümlede “olup bittiği yer” ifadesinde sıfat-fiil grubu bulunmaktadır.

Cevap: A

10. Parçada geçen “hızla” sözcüğü durum zarfıdır (nasıl değiştiği), “hangi destekleri” ifadesindeki soru sıfatı, “bu yıllarda” sözündeki işaret sıfatı, “bazı tereddütler” ifadesindeki ise belgisiz sıfattır. Ancak parçada bulunmayan sözcük türü zaman zarfıdır.

Cevap: B

11. Parçada “işaretlenmiş, dizilmiş, yazılmış, alınmış” sözcükleri -miş, -miş ekleriyle fiilimsi almıştır. Ancak “yontulmuş” kelimesi kalıplaşmış bir kelime olduğundan fiilimsi eki almamıştır.

Cevap: B

12. Parçada poligrafın nasıl çalıştığı nesnel bir biçimde anlatılarak açıklama yapılmıştır. “korku, öfke gibi” ifadesiyle örneklemeye başvurulmuş; “suçlular kadar masumlar da” sözünde karşılaştırma kullanılmıştır. Ayrıca “Böyle bir durumda testler güvenilirliğini yitirdiğinden...” ifadesiyle neden- sonuç ilişkisi kurularak gerekçelendirme yapılmıştır. Ancak yazar herhangi bir görüşü çürütmeye ya da karşıt bir düşüncüyü savunmaya çalışmamış yani bir tartışma yürütmemiştir.

Cevap: D

13. Parçada I, II ve III. cümlelerde masallarda mekânın belirsiz oluşu ve dinleyicinin düşsel bir evren kurması üzerinde durularak genel bir çerçeve çizilmiştir. Fakat IV. cümleden itibaren ise düş gücünün nasıl işlediği, göstergelerin nasıl dönüştürüldüğü ve kültürel kodların rolü açıklanmaya başlanmıştır. Yani konu daha kuramsal ve işleyişe yönelik bir boyuta geçmiştir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

14. Parçada II, III, IV ve V. cümleler Ebbinghaus'un öğrenme ve hafıza üzerine yaptığı deneyin aşamalarını ve sonuçlarını ayrıntılı biçimde anlatan bütünlüklü bir anlatım akışını oluşturmaktadır. II'de deneyin amacı ve yöntemi, III ve IV'te uygulama süreci, V'te ise bulgular verilmektedir. Ancak I. cümle, Ebbinghaus'un psikoloji bilimine katkısından söz etmekte ve deneyin ayrıntılarıyla doğrudan bağlantı kurmaktadır.

Cevap: A

15. Parçada I ve II. cümleler Paleolitik Çağ insanının yaptığı faaliyetleri (alet yapma, ateşi bulma, resim çizme) anlatarak kronolojik ve içerik bakımından uyumlu bir giriş oluşturur. IV ve V. cümleler ise mağara resimlerinin günümüze ulaşması ve keşfedilmesiyle elde edilen bilgilerden söz ederek yine kendi içinde anlamlı bir bütünlük sağlar. Ancak III. cümlede yer alan soru, anlatım akışını bölmekte ve V. cümleden sonra gelmesi gerekmektedir.

Cevap: D

16. Parçada bireyin özgürlüğünü fark edip kendilik bilincine ulaştıktan sonra dünyayı sorguladığı, bu sorgulama sırasında kendi varlığı ile yaşamın gerçekleri arasında bir aykırılık hissederek "saçma" duygusuna kapıldığı belirtilmektedir. Yani saçma duygusu, kendilik ile yaşam arasındaki karşıtlığın fark edilmesiyle ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bireyin kendilik dünyasını koruyabilmesi için saçma olana karşı durması gerektiği vurgulanır.

Cevap: C

17. Parçada zihinde canlandırma sırasında beynin kaslara zayıf da olsa sinyaller gönderdiği, bunun vücudu bir işi yapmaya hazırladığı ve beyinde ilgili beceriye dair bir "kılavuz" oluşturduğu belirtilmektedir. Ayrıca görselleştirmenin güvenli bir prova imkânı sunduğu ve özellikle riskli mesleklerde avantaj sağladığı vurgulanmaktadır. Yani zihinde canlandırma, eylemin provasını yaparak beceriyi geliştirme işlevi görmektedir.

Cevap: D

18. Parçada bilimin önceden kestirelemeyen sonuçlar üretebildiği, önemli keşiflerin yapılabildiği, ulaşılan bulguların yeni araştırmalara zemin hazırladığı ve farklı alanlarda kullanılabildiği anlatılmaktadır. Ancak bilimin "nesnel gerçeklikleri ortaya çıkarmayı amaçlayan bir bilme faaliyeti" olduğu yönünde genel bir tanım yapılmamıştır.

Cevap: A

19. Parçada 1894'te hipnozla ilişkilendirilen bir ölüm vakasından söz edilmekte, ancak dönemin psikiyatristlerinin bu ölümün gerçekten hipnozdan kaynaklanıp kaynaklanmadığının tartışmalı olduğunu belirttiği ifade edilmektedir. Devamında yapılan araştırmalar sonucunda hipnozun kendi başına tehlikeli olmadığı ve görülen yan etkilerin hafif ve geçici olduğu ortaya konur. Buna göre A, B, C ve D seçenekleri metinden çıkarılabilir. Ancak ilk ölüm vakasının gerekçesinin sonraki yüzyılda kesin biçimde aydınlatıldığına dair bir bilgi verilmemiştir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

20. Parçada el yazısı yazarken kağıda uygulanan baskı durumunun kişinin zihinsel durumu, eğilimleri ve karakter özellikleri hakkında ipuçları verdiği yani içsel özelliklerin fiziksel bir iz aracılığıyla dışa vurulduğu belirtilmektedir. Ancak yazının şekillenmesinde çevresel faktörlerin belirleyici olduğuna dair herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

Cevap: B

21. Parçada yazar, el yazısını bastırarak yazanlardan hareketle bireylerin güçlü, dinamik, uyumlu ya da değişikliğe açık gibi kişilik özellikleri hakkında çıkarım yapılabileceğini belirtmektedir. Yani yazı yazma biçimi ile kişilik özellikleri arasında doğrudan bir ilişki kurmaktadır. Diğer seçeneklerdeki içe dönüklük, kalemli tutuş şekli ya da hayat enerjisi gibi ayrıntılar metinde yer almamaktadır.

Cevap: A

22. Parçada, bireyin bir nesneyi statü sembolü olarak imgelediği ve o nesneye sahip olduğunda kendisini ayrıcalıklı bireyler arasına katılmış hissettiği belirtilmektedir. Yani sosyal sınıf göstergesi sayılan nesnelere sahip olmanın kişiye ayrıcalık duygusu verdiği ifade edilmektedir.

Cevap: C

23. Metinde Herbert Blumer'in hocası Mead'in teorisinden yola çıkarak "sembolik etkileşimcilik" terimini ortaya attığı, sosyal etkileşimin anlamları ve benliği biçimlendirdiğini vurguladığı ve giyim kuşamın toplumsal sembollerle ilişkili olduğunu düşündüğü anlatılmaktadır. Ancak ortaya attığı terim sayesinde moda sektörünü sosyolojinin araştırma alanı hâline getirdiğine dair bir bilgi yer almamaktadır.

Cevap: B

24. Parçada tez-antitez-sentez sürecinin çatışma ve tartışma yoluyla ilerlediği, gerçekliğe ulaşmanın tek adımlı bir sonuçla değil de devam eden bir gelişim süreciyle olduğu vurgulanmaktadır. "Zihin döngüsel değil, sarmal bir yapıda evrilerek gerçekliğe ulaşır." ifadesi de bu sürecin ilerlemeci niteliğini gösterir.

Cevap: D

25. Sentez, tez ve antitezin çatışmasından doğan uzlaşma ve yeni bir kavrayış durumudur. Seçenekler içinde anlaşmazlığa neden olan bir durumun müzakere sonunda uzlaşısıyla çözülmesi, tez ve antitezin birleşerek yeni bir sonuç üretmesine örnektir.

Cevap: C

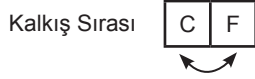
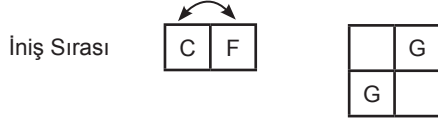
26. "Zihin döngüsel değil, sarmal bir yapıda evrilerek gerçekliğe ulaşır." sözüyle gelişimin aynı noktaya dönmeyen, her aşamada önceki birikimlerin üzerine eklenerek ilerleyen bir süreç olduğunu anlatılmaktadır. Yani birbirine eklemlenen gelişmelerle yeni bir kavrayış oluşturulduğu vurgulanmaktadır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

27.

Sıralar	1	2	3	4	5	6	7
İniş sırası	A/E	C ↔ F	B	D	G	E/A	
Kalkış sırası	E/A	D	A/E	B	G	C ↔ F	

Kalkışta 7. sırada yer alabilecek uçaklar C ve F şirketleridir. Verilenlerden sadece F şirketi, 7. sırada kalkmış olabilir.

Cevap: B

28. 27. Sorunun çözümünde çizilen tabloya göre D şirketinin uçağı 5. sırada inmiştir. Dolayısıyla "6. sırada D şirketinin uçağı inmiştir." ifadesi yanlıştır.

Cevap: D

29. F şirketinin uçağı kalkışta 6. veya 7. sıradadır. F şirketinin uçağının kalkış sırası (6 veya 7) her koşulda A şirketinin uçağının kalkış sırasından büyük olduğundan F şirketinin uçağı kesinlikle A şirketinin uçağından sonra kalkmıştır.

Cevap: E

30. A ile C şirketlerinin arasındaki uçak sayısı bilindiğinde A şirketinin konumu ile C şirketinin konumu kesinleşir. Böylece hem {A, E} hem de {C, F} ikililerinin hem iniş hem kalkış sıraları tam olarak bulunmuş olur.

Cevap: A

31. $\frac{58}{21} \cdot \frac{12}{29} + \frac{6}{7}$
 $= \frac{2 \cdot 4}{7} + \frac{6}{7} = \frac{14}{7} = 2$

Cevap: E

32. $\frac{2^{12} \cdot 3^6 + 2^9 \cdot 3^8}{12^4 \cdot (36 - 2)}$
 $\frac{2^9 \cdot 3^6 \cdot (8 + 9)}{2^8 \cdot 3^4 \cdot 34_2}$
 $\frac{2^9 \cdot 3^6}{2^9 \cdot 3^4} = 9$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

$$33. \sqrt{2} - \frac{2\sqrt{3}}{3\sqrt{6} - 4\sqrt{6}}$$

$$\sqrt{2} + \frac{2\sqrt{3}}{\sqrt{6}} = \sqrt{2} + \sqrt{2}$$

$$= 2\sqrt{2}$$

Cevap: A

$$36. \begin{array}{r} 2 \swarrow 7AB \searrow 8 \\ + AA3 \\ \hline 951 \end{array} \quad \begin{array}{l} B = 8 \\ + A = 2 \\ \hline 6 \end{array}$$

Cevap: B

$$34. \frac{0,07}{0,35} \cdot \frac{6}{10}$$

$$\frac{1}{5} \cdot \frac{6}{10} = \frac{6}{50}$$

$$= 0,12$$

Cevap: E

$$37. \begin{array}{r} 4/2x - 3y = +2 \\ + -3/3x - 4y = 5 \\ \hline -x = 8 - 15 \end{array}$$

$$\left. \begin{array}{l} x = 7 \\ y = 4 \end{array} \right\} \Rightarrow x + y = 11 \text{ olur.}$$

Cevap: C

$$35. d - b > 0$$

$$\Rightarrow d > b$$

$$b < d$$

$$a < b < d$$

$$c < a$$

$$c < a < b < d$$

Cevap: C

$$38. \frac{3^{4x}}{3} = 6 \cdot 3^{2x} + 75 \cdot 3^{2x}$$

$$3 \cdot 81 \cdot 3^{2x} = 3^{4x}$$

$$3^5 = 3^{2x}$$

$$2x = 5$$

$$x = \frac{5}{2}$$

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

39. $4m + 3n = -2n$

$4m = -5n$

$\downarrow \quad \downarrow$

$5k \quad -4k$

$|-8k + 4| = -9k$

$-8k + 4 = -9k$

$k = -4$

$|-20 \cdot 16| = 320$

Cevap: D

40. 1,, b

1,, a

$b + 1, b + 2, b + 3, b + 4, b + 5$

$a = b + 5$

1,, a

1,, a, a + 1, a + 2, a + 3, a + 4, a + 5, a + 6, a + 7

$2b = a + 7$

$2b - 7 = b + 5$

$b = 12$

$a = 17$

$s(A_{34} \setminus A_{12})$

$34 - 12 = 22$

Cevap: E

41. $g(x) = 3x + 2$

$f(x) = x + 4$

$3a + 9 = 9a + 6$

$6a = 3$

$a = \frac{1}{2}$

Cevap: A

42. $2A + 2B = 18$

$A + B = y$

$3 \quad 6$

3636 → ABAB sayısı

$B = 6$

$$\begin{array}{r} - A = 3 \\ \hline 3 \end{array}$$

Cevap: B

43. 9874

$$\begin{array}{r} - 1025 \\ \hline 8849 \end{array}$$

Cevap: C

44. Beyaz = $x \rightarrow 3400$

$$\begin{array}{l} \nearrow 10 \\ \text{Siyah} = 74 - x \\ \searrow 64 - x \end{array}$$

$3x + 40 + 256 - 4x = 250$

$296 - 250 = x$

$x = 46$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

$$45. \frac{3H}{\frac{5}{2H}} = \frac{48 KI}{x \cdot MN}$$

$$\frac{3}{2} = \frac{48 \cdot \frac{37}{4} \cdot MN}{x \cdot MN}$$

$$\frac{3}{2} = \frac{12^4 \cdot 37}{x}$$

$$\Rightarrow x = 8 \cdot 37$$

$$= 296$$

Cevap: D

46. H R H R H R H R H R H H
yanyana
R H H H H R H R H R H R

Cevap: C

47. A B C D E
20 30 40 50

15 20 25
60

↑
B ile C arası

Cevap: D

48. 8 10 14 → çalışılan yıl sayıları
4a 5a 7a → birikimler
15b 16b 18b → Ev fiyatları
7a = 18b
16b - 5a = 88
16b - 5 \cdot \frac{18b}{7} = 88
22b = 7 \cdot 88
b = 28
a = 72
15b - 4 \cdot a
= 15 \cdot 28 - 4 \cdot 72 = 132 bin TL olur.

Cevap: C

49.

	Kilim sayısı	Gün sayısı	Verimlilik oranı
Ayşe	24	a	2
Beyza	32	4	8
Ceyda	112	16	7

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 32 \\ \hline 56 \end{array}$$

$$16 - 4 = 12 = a$$

$$\frac{24}{12} = 2$$

Cevap: A

50. $\binom{6}{3} \cdot \binom{3}{3} = 20$

azalan artan

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

51. $10 \cdot 10$ $10 \cdot 15$

$10 \cdot 15$ $10 \cdot 20$

$$P = \frac{60}{100} \cdot 1 + \frac{40}{100} \cdot \frac{35}{100}$$

$$P = \frac{60}{100} + \frac{14}{100} = \frac{74}{100} = \% 74$$

Cevap: E

52. $\textcircled{01} \textcircled{010} \textcircled{001} \textcircled{101} \rightarrow \text{ALES}$

Cevap: C

53. $\textcircled{100} \textcircled{001} \textcircled{010} \textcircled{01} \textcircled{011}$
S E L A M

Cevap: D

54. 1. Seçenek

Giriş – Karate salonu – Soyunma odası – Basketbol salonu – Voleybol salonu – Güreş salonu

2. Seçenek

Giriş – Karate salonu – Masa tenisi salonu – Bilardo salonu – Vücut geliştirme salonu – Masa tenisi salonu – Pilates salonu – Güreş salonu

Bu iki seçeneğe göre Halter salonundan kesin geçmemiştir.

Cevap: A

55. Basketbol salonuna girelim, sol tarafta 1 tane kapı karşısında 1 tane kapı olması gerekir. (E olabilir)

Karşıdan geldiğimizde solda iki sağda bir tane kapı olmalı (B olabilir)

Soyunma odasının olduğu kapıdan girdiğimizde sağda 1 tane, karşıda 1 tane kapı olur (C ve D olabilir)

A şıkında sağdaki 2 solda 1 tane kapı olduğu için olmaz.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

1. Göktürklerle ait paraya bakıldığında para üzerinde kadın resmi bulunması kadınların yönetimde söz sahibi olduğunu gösterir. Paranın madeni olması da madencilik alanında gelişme yaşandığını gösterir. Paranın kullanıldığı bir yerde ticaretin takas usulü ile yapıldığı söylenemez.

Cevap: C

2. Anadolu Selçuklu Devleti'ndeki bu gelişmelere bakılarak Karadeniz'in Türk gölü olduğu yorumu yapılamaz. Bu durum için Karadeniz çevresindeki yerlerin ele geçirilmesi gerekir. Kaldı ki bu durum Anadolu Selçuklu Devleti'nde değil Osmanlı Devleti'nde Fatih Dönemi'nde sağlanmıştır.

Cevap: E

3. Tuğrul Bey'in bu faaliyetlerinin genel olarak kendi nüfuz ve otoritesini güçlendirmeye yöneliktir. İslam dünyasında Hz. Ali Dönemi'ne kadar dayanan şi-i-sünni ayrılığını bu dönem veya sonrasında birleştirme gibi bir durum söz konusu değildir.

Cevap: B

4. 1396 yılında Haçlı ordusu karşısında elde ettiği zafer dolayısıyla Halife tarafından "Sultan-ı İklim-i Rum" unvanı verilen Osmanlı hükümdarı Yıldırım Bayezid'dir. Bu zafer ise Niğbolu Zaferi'dir.

Cevap: C

5. Verilen bilgilerde Osmanlıların hoşgörülü siyasetinin bölgede Osmanlı nüfuzunun artmasına etkileri vurgulanmıştır. Haçlı ittifakı kurulduğu ve bunun dağıtıldığına dair bir yorum yapılamaz.

Cevap: A

6. Osmanlı Devleti'nde uygulanan esham, iç borçlanma uygulamasıdır. Emanet hazineye ait vergi gelirleri emin adı verilen devletin maaşlı bir memur kadrosu tarafından toplanmasıdır. Dolayısıyla bu iki kavram mali uygulamalar arasındadır. Ekberiyet ise tahta geçme kuralı ile ilgili olup idari uygulamadır.

Cevap: E

7. Verilen bilgilerde Osmanlı Devleti'nde hoşgörü siyaseti vurgulanmıştır. O dönem Osmanlı Devleti'nde teokratik bir yapı olduğu için laik yönetim kurulduğu yorumu yapılamaz.

Cevap: A

8. Osmanlı Devleti'nde İltizam sisteminde malikâne usulüne geçilmesi açık artırma usulü ile senelik satılan topraklardan alınacak vergi gelirlerinin ömür boyu kiralanması uygulamasıdır. Dolayısıyla bu durum kul ve tımar sisteminden ziyade merkezi otoriteyi sarsacak ayanların ortaya çıkmasını sağlayan bir uygulamadır.

Cevap: E

9. Humbaracı: Toprak altında tüneller kazan değil el bombası ve havan yapan sınıftır.

Silahdar: Sınırların güvenliğini sağlama görevi değil savaşlarda padişahın çadırını koruyan sınıftır.

Lağımçı: Askerlerin geçeceği yolları temizlemek ve açmak değil toprak altında tüneller kazan sınıftır.

Cebeci: Silahların yapım, bakım ve onarımını sağlamayan sınıftır.

Bostancı: Ordunun iase hizmetini yerine getirmek değil sarayda koruma hizmetlerini yapan sınıftır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

10. Tanzimat Fermanı'nda yer alan ve sonrasında değişen karar askerliğin vatan hizmetine dönüştürülmesidir. Bu uygulama 1856 Islahat Fermanı'nda gayrimüslimlere nakd-i bedel uygulaması olacak şekilde değişmiştir.

Cevap: D

11. II. Mahmut Dönemi'nde yapılan bazı uygulamalardan yerli malı kullanımı teşvik edilmesi ve Osmanlı tüccarları için gümrük vergisinde kolaylık sağlanması ithalatın azaltılmaya çalışıldığını ve Osmanlı taccirlerinin rekabet gücünün artırıldığını gösterir. Müsadere uygulaması kaldırılması kişilerin can ve mal güvenliğine önem verildiğini gösterir. Bez fabrikası kurulması yerli sanayinin geliştirilmeye çalışıldığını gösterir. Bu uygulamalarla merkezî teşkilatın yeniden düzenlendiği gibi bir çıkarım yapılamaz.

Cevap: D

12. Osmanlı Devleti'nde kendisine sığınan Alman gemilerinin satın alındığının bildirilmesi savaşın başlarında tarafsızlık politikası izlenmesiyle ilgilidir.

Cevap: C

13. Mondros Mütarekesi ile Osmanlı ordusunun silahsızlandırılmaya çalışılması nedeniyle Türk halkı tarafında Kuvay-ı Milliye birlikleri kurulmuş, İstanbul'dan silah sevkıyatı yapmak için İstiklal Yolu oluşturulmuştur. Teşkilat-ı Mahsusa ise II. Meşrutiyet dönemi sonrası 1913-1918 yılları arasında etkinlik gösteren istihbarat ve propaganda işleri yürüten bir topluluktur.

Cevap: D

14. Sivas Kongresi sonrasında İstanbul Hükûmeti ile haberleşmenin kesilmesi üzerine yurdun geneline yayımlanan bildiriye bakılarak İstanbul Hükûmeti'nin siyasi otoritesini kaybettiği ve Heyet-i Temsiliyenin milletin sözcüsü hâline geldiğini gösterir. Bu durum padişahın yasama ve yürütme yetkisini üstlendiğini göstermez.

Cevap: D

15. I. Dünya Savaşı sırasında yapılan gizli antlaşmalarla İzmir ve çevresi İtalyanlara bırakılmıştı. Paris Barış Konferansı'nda Yunan isteklerinin bazı değişikliklerle kabul edilmesi ve İzmir'e Yunan askerlerinin çıkarılması kararı nedeniyle İtalya bu duruma tepki göstermiştir.

Cevap: C

16. İkinci İnönü Savaşı öncesinde yani I. Dünya Savaşı sonrasında yaşanan gelişmeler arasında; Londra Konferansı'nın sona ermesi ve İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi gösterilebilir. Tekalif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanması ise Kütahya-Eskişehir Muharebeleri sonrası Sakarya Savaşı öncesindedir.

Cevap: C

17. Mustafa Kemal, II. İnönü Zaferi sonrası İsmet İnönü'ye gönderdiği telgrafta "Siz orada yalnız düşmanı değil milletin makus (kötü) talihini de yendiniz." Demiştir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

18. Mustafa Kemal'in Milli Mücadele yıllarından itibaren dış politikadaki stratejisi bağımsızlığımıza saygı gösteren devletlerle diplomatik ilişki kurmak esası üzerine kurulmuştur. Dolayısıyla uluslararası diplo-masiden uzak durulduğu yorumu yapılamaz.

Cevap: B

19. İngiltere Başbakanı Llyod George'un görevinden istifa etmesinde Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın İngiltere'de diplomatik bir yenilgi olarak görülmesi etkili olmuştur.

Cevap: D

20. Hindistan'daki Müslüman liderlerden Ağa Han ve Emir Ali, Halifelik kurumunun korunması ile ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı İsmet Paşa'ya bir mektup yazıp görüşlerini belirtmişlerdir. Bu durum Türkiye'nin iç işlerine müdahale olarak görülmüş ve halifeliğin kaldırılması süreci hızlandırılmıştır.

Cevap: A

21. 20 Nisan 1924 tarihinde TBMM'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun hükümleri arasında yargısal denetimin Anayasa Mahkemesine verilmesi yer almaz. Bu dönemde henüz Anayasa Mahkemesi yoktur, 1961 Anayasası ile kurulmuştur.

Cevap: B

22. Verilen bilgide Türkiye'nin hem Rusya'dan hem de İngiltere'den kredi alması dışarıdan kredi sağlanırken ideolojik bir yaklaşım sergilendiği anlamına gelmez tam tersi bu tarz bir yaklaşım sergilenmediğini gösterir.

Cevap: E

23. Devletçilik uygulamasıyla devletin ekonomik hayatta daha aktif olması, yatırımların devlet eliyle yapılarak hızlandırılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda amaçlanan durumlar arasında ithalatı yani dışarıdan mal alımını artırmak yer almaz. Bu durum yani ithalatı artırma amacı milli ekonomi politikasına aykırıdır.

Cevap: C

24. Türkiye'nin İki Savaş Arası Dönem'de elde ettiği dış politik kazanımlar arasında 1936 yılında Montrö Sözleşmesi'nin imzalanması, 1934 yılında Balkan Antantı'nın oluşturulması, 1939 yılında Hatay sorununun çözülmesi, 1937 yılında Sadabat Pak-tı'nın kurulması yer almaktadır. Ancak Avrupa Konseyine üye olunması II. Dünya Savaşı'ndan sonra 1949 yılında olmuştur.

Cevap: E

25. ABD II.Dünya Savaşı'ndan itibaren izolasyon-yalnız politikasına son vererek dünya siyasetinde aktif olmaya çalışmıştır. Bu doğrultuda 1947 yılında dönemin devlet başkanı Harry Truman'ın yayımladığı doktrin ile başka ülkeler üzerinde nüfuz kazanmaya çalışmıştır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

26. NATO'nun 1952'de Türkiye'nin üyelik başvurusunu kabul etmesinde Türkiye'nin jeopolitik, askeri vb özelliklerinden kaynaklanan durumlar etkili olmuş ancak ikinci Dünya Savaşı'na fiilen katılmamış olmasının bir etkisi yoktur.

Cevap: E

27. Türkiye Cumhuriyeti'nin üçüncü Cumhurbaşkanı olan Celal Bayar siyasi hayatında 1932-1937 yılları arasında İktisat Bakanı, 1937-1939 yılları arasında da Başbakan olarak görev yapmıştır. TBMM Başkanlığı görevinde bulunmamıştır.

Cevap: C

28. Soruda, Türkiye'nin üç farklı platosu hakkında verilen ifadelerin doğruluğu sorgulanmaktadır. Her bir ifadeyi coğrafi bilgiler ışığında değerlendirelim.

I. Uzunyayla platosunda buzul şekilleri yaygındır.

Uzunyayla Platosu, İç Anadolu'da Kayseri ile Sivas arasında yer alan, ortalama yükseltisi 1500-1800 m olan bir platodur. Buzullaşma izleri için yeterli yükseklik ve iklim koşulları bulunmaz; buzul şekilleri (sirk, moren vb.) daha çok Doğu Karadeniz (Kaçkarlar), Toroslar ve Doğu Anadolu'daki yüksek dağlarda görülür. → Yanlış.

II. Cihanbeyli platosunda derin kanyon vadiler yaygındır.

Cihanbeyli Platosu, İç Anadolu'da Konya ile Ankara arasında, geniş ve düz bir yapıya sahiptir. Kanyon vadiler, akarsuların derine aşındırdığı alanlarda (örneğin Toroslar, Batı Karadeniz) oluşur. Cihanbeyli'de kanyon yaygın değildir. → Yanlış.

III. Kapadokya platosunda volkanik şekiller yaygındır.

Kapadokya (Nevşehir, Kırşehir, Aksaray çevresi), volkanik tuf, ignimbirit ve lav akıntılarından oluşmuş bir platodur. Peribacaları, volkanik koniler, tuf tabakaları gibi volkanik şekiller oldukça yaygındır. → Doğru.

Doğru olan ifade yalnızca III'tür.

Cevap: C

29. Akarsu havzaları, sularını denize ulaştırabiliyorsa açık, ulaştıramıyorsa kapalı havza olarak adlandırılır. Gediz, Aras ve Çoruh nehirlerinin durumunu belirleyelim.

Gediz Nehri: Ege Denizi'ne dökülür → açık havza.

Aras Nehri: Hazar Denizi'ne (kapalı havza) dökülür → kapalı havza.

Çoruh Nehri: Karadeniz'e dökülür → açık havza.

Doğru eşleştirme A) Gediz açık, Aras kapalı, Çoruh açık şeklindedir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

30. Soruda, tektonik hareketlerle oluşmuş, kapalı havzada yer alan, göçmen kuşlar için önemli bir uğrak noktası olan ve son yıllarda su seviyesi düşerek alanı daralan göl sorulmaktadır. Bu özellikler Türkiye'deki bazı göllerle eşleştirilmelidir.

A) Tortum Gölü (Erzurum): Heyelan set gölüdür, tektonik kökenli değildir. Kapalı havzada yer almaz.

B) Nemrut Gölü (Bitlis): Volkanik set gölüdür (krater gölü), tektonik değildir.

C) Burdur Gölü: Tektonik bir çöküntü gölüdür, kapalı havzada yer alır. Göçmen kuşlar için önemli bir sulak alandır (kuş cenneti). Son yıllarda aşırı su çekimi ve kuraklık nedeniyle su seviyesi belirgin şekilde düşmüş, alanı daralmıştır. → Tüm özellikleri karşılar.

D) Küçük Çekmece (İstanbul): Kıyı set gölü (lagün), tektonik değil.

E) Durusu (Terkos) Gölü (İstanbul): Kıyı set gölü, tektonik değil.

Tanıma uyan göl Burdur Gölü'dür.

Cevap: C

32. Bozcaada (Çanakkale) ile Kuşadası (Aydın) arasında kıyı boyunca yapılacak bir deniz yolculuğunda, sırasıyla kuzeyden güneye doğru Edremit Körfezi, Çandarlı Körfezi ve İzmir Körfezi'nden geçilir. Kuşadası, İzmir Körfezi'nin hemen güneyinde kendi adını taşıyan körfezde yer alır. Saros Körfezi daha kuzeyde (Çanakkale'nin batısında), Güllük Körfezi ise Kuşadası'nın güneyinde (Muğla) olduğu için bu rotada yer almaz.

A) Saros - Edremit - Çandarlı: Saros Körfezi, Bozcaada'ya gelmeden önceki bölgededir; bu rotanın başlangıcında değil.

B) Edremit - Saros - İzmir: Saros rotaya uymaz, sıralama yanlış.

C) Güllük - İzmir - Çandarlı: Güllük güneyde kaldığından başlangıç olamaz, sıralama hatalı.

D) Çandarlı - Edremit - Güllük: Edremit kuzeyde olduğu halde Çandarlı'dan sonra verilmiş, yanlış.

E) Edremit - Çandarlı - İzmir: Kuzeyden güneye doğru doğru sıralama.

Cevap: E

31. Anamur Burnu (Mersin) ile Karataş Burnu (Adana) arasındaki kıyı rotasında, denize dökülen akarsular arasında Göksu Nehri (Silifke) ve Seyhan Nehri (Adana) bulunur. Ceyhan Nehri ise Karataş Burnu'nun doğusunda kaldığı için bu rota üzerinde görülmez. Şıklarda Seyhan yer almadığından, rotada görülmesi beklenen akarsu Göksu Nehri'dir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

33. Haritada numaralandırılmış beş alan (I-Ergene Havzası, II-Kaçkar Dağları, III-Boz Dağlar, IV-Antalya, V-Diyarbakır) verilmiş ve bu alanların dördüne ait birer özellik sıralanmıştır.

Kalkan şekilli volkan dağı bulunur:

Türkiye'de kalkan volkanın tipik örneği Karacadağ'dır (Diyarbakır-Şanlıurfa). Bu nedenle bu özellik V. Diyarbakır alanına aittir.

Karstik şekiller yaygın olarak bulunur:

Karstik oluşumlar (dolin, mağara, lapya vb.) özellikle Toros Dağları'nda yaygındır. IV. Antalya çevresi, Toroslar'ın karstik bölgesinde yer alır. Bu özellik IV ile eşleşir.

Grabenler arasında yer alan bir horst yapısı bulunur:

Batı Anadolu'daki horst-graben sisteminin tipik horstlarından biri III. Boz Dağlar'dır (Ege Bölgesi). Bu özellik III'e aittir.

Buzul aşındırma ve biriktirme şekilleri bulunur:

Türkiye'de buzul şekilleri en yoğun Kaçkar Dağları'nda görülür. Bu özellik II. Kaçkar Dağları ile eşleşir.

Geriye kalan I. Ergene Havzası (Trakya) düz, alüvyal bir havzadır; volkanik, karstik, horst veya buzul şekilleri içermez. Bu alana ait herhangi bir özellik verilmemiştir.

Bilgi verilmeyen alan I numaralı bölgedir.

Cevap: A

34. Soruda, Türkiye'nin Orta Doğu ülkelerine göre jeopolitik açıdan daha güçlü olduğu doğal unsurlar sorulmaktadır. Doğal unsurlar, coğrafi konum, su kaynakları, enerji potansiyeli gibi fiziki özelliklerdir. Orta Doğu ülkeleri genel olarak kurak iklim ve su kıtlığı ile bilinirken, Türkiye su zengini ve hidroelektrik potansiyeli yüksek bir ülkedir.

I. Uluslararası enerji transferinde üs konumunda olması:

Türkiye'nin coğrafi konumu (boğazlar, boru hatları) enerji transitinde avantaj sağlar. Ancak bu durum daha çok jeopolitik konum ile ilgilidir ve doğrudan doğal bir unsur olarak değerlendirilse de Orta Doğu ülkeleri de kendi enerji kaynaklarına sahiptir. Türkiye'nin bu alandaki üstünlüğü, doğal kaynak zenginliğinden değil, konumundan kaynaklanır. → Doğal unsur olarak öncelikli değil.

II. Hidrolik enerji potansiyelinin yüksek olması:

Türkiye, akarsuları ve dağlık yapısı sayesinde hidroelektrik potansiyeli bakımından zengindir. Orta Doğu ülkelerinde ise akarsu ve su kaynakları sınırlıdır. Bu, Türkiye'nin doğal bir üstünlüğüdür. → Doğal unsur.

III. Yer altı ve yer üstü tatlı su kaynaklarının zengin olması:

Türkiye, su kaynakları açısından Orta Doğu'ya göre oldukça zengindir. Su, bölgede stratejik bir öneme sahiptir. Bu da doğal bir avantajdır. → Doğal unsur.

Türkiye'nin Orta Doğu ülkelerine göre jeopolitik açıdan daha güçlü olduğu doğal unsurlar hidrolik enerji potansiyeli ve tatlı su kaynaklarıdır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

35. Nüfus yoğunluğu, toplam nüfusun yüzölçümüne bölünmesiyle hesaplanır. 1927'de 18 kişi/km² olan bu değerin 2022'de 111 kişi/km²'ye yükselmesi, toplam nüfusun artmasından kaynaklanır. Bu artışa neden olan faktörler, doğal nüfus artışı ve dış göçlerdir.

I. Yurt içinde iller arasında yaşanan göçler: İç göçler, nüfusun ülke içinde yer değiştirmesidir. Toplam nüfusu değiştirmez, sadece dağılışı etkiler. Nüfus yoğunluğu ülke genelinde hesaplandığından iç göçler bu artışta etkili değildir.

II. Dönemler arasındaki nüfus artışları: Doğal nüfus artışı (doğumların ölümlerden fazla olması) toplam nüfusu yükseltir. Bu, nüfus yoğunluğunun artmasında temel faktördür.

III. Şehirsel nüfus oranının yükselmesi: Kentleşme oranı, kırsal-kent dağılımını gösterir. Toplam nüfusu etkilemez, bu nedenle nüfus yoğunluğu artışında doğrudan rol oynamaz.

IV. Yurt dışından Türkiye'ye olan göçler: Dış göçler (Balkanlar'dan gelenler, son dönemde Suriye'den göçler vb.) toplam nüfusu artırır. Nüfus yoğunluğunun yükselmesine katkı sağlar.

Nüfus yoğunluğunun artmasında II ve IV numaralı faktörler etkilidir.

Cevap: D

36. Soruda, verilen şehirlerden hangisinin kurulması ve gelişmesinde sanayinin etkisinin daha az olduğu sorulmaktadır. Bir şehrin gelişiminde sanayi etkili olmuşsa, bu genellikle büyük ölçekli fabrikalar, organize sanayi bölgeleri, rafineriler veya ağır sanayi tesisleri ile ilişkilidir.

A) Ayvalık: Ayvalık, Balıkesir'in bir ilçesidir. Tarihî olarak zeytinyağı ve sabun üretimi ile öne çıkmıştır. Ancak bu üretim, geleneksel ve küçük ölçekli endüstriyel faaliyetlerdir. Ayvalık'ın gelişimi daha çok turizm, tarım ve ticarete dayalıdır. Büyük ölçekli organize sanayi bölgeleri veya ağır sanayi tesisleri bulunmamaktadır. Bu nedenle sanayinin etkisi diğerlerine göre daha azdır.

B) Aliağa: İzmir'in ilçesi olan Aliağa, 1970'lerden itibaren TÜPRAŞ rafinerisi, PETKİM petrokimya tesisleri ve demir-çelik fabrikaları ile Türkiye'nin en büyük ağır sanayi merkezlerinden biri haline gelmiştir. Şehrin gelişimi tamamen sanayi yatırımlarına dayanır.

C) Bandırma: Balıkesir'in ilçesi Bandırma, limanı ve ulaşım avantajları sayesinde organize sanayi bölgesi ile büyük bir sanayi ve lojistik merkezidir. Sanayi, Bandırma'nın gelişiminde temel rol oynamıştır.

D) Gebze: Kocaeli'nin ilçesi Gebze, İstanbul'a yakınlığı ve gelişmiş organize sanayi bölgeleri (GOSB gibi) ile sanayi şehri olarak anılır. Sanayi, Gebze'nin kuruluş ve gelişiminde en önemli faktördür.

E) İskenderun: Hatay'ın ilçesi İskenderun, İSDEMİR demir-çelik fabrikası ve diğer ağır sanayi tesisleri ile büyümüştür. Sanayi, şehrin gelişiminde belirleyici olmuştur.

Verilen şehirler arasında Aliağa, Bandırma, Gebze ve İskenderun'un gelişimi modern ve ağır sanayi yatırımlarına dayanırken, Ayvalık daha çok geleneksel endüstri ve turizm ile gelişmiştir. Bu nedenle sanayinin etkisinin diğerlerine göre daha az olduğu şehir Ayvalık'tır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

37. Ortanca yaş, bir nüfusta ortadaki kişinin yaşını ifade eder ve nüfusun yaş yapısı hakkında bilgi verir. 1935'te 21 olan ortanca yaşın 2022'de 33,5'e yükselmesi, nüfusun genel olarak yaşlandığını gösterir. Bu artışın nedenleri arasında doğurganlık oranlarının düşmesi, yaşam süresinin uzaması gibi faktörler vardır. Soruda verilen ifadelerden hangilerinin bu durumla doğrudan ilgili olduğu sorulmaktadır.

I. Nüfusun eğitim durumunun yükselmesi: Eğitim seviyesinin artması, genellikle doğurganlık oranlarının düşmesine ve evlilik yaşının yükselmesine yol açar. Bu da dolaylı olarak nüfusun yaşlanmasına katkıda bulunur. Ancak doğrudan ortanca yaşın artmasının kendisi değil, onu etkileyen bir faktördür. → Doğrudan değil, dolaylı.

II. Nüfusun yaşlanması: Ortanca yaşın artması, nüfusun yaşlandığının en temel göstergesidir. Bu ifade, doğrudan ortanca yaşın yükselmesiyle özdeşdir. → Doğrudan ilgili.

III. Nüfusun evlilik yaşının yükselmesi: Evlilik yaşının artması, doğumların gecikmesine ve doğurganlığın azalmasına neden olarak nüfusun yaşlanmasını hızlandırır. Tıpkı eğitim gibi dolaylı bir etkidir. → Doğrudan değil, dolaylı.

Ortanca yaşın yükselmesi, doğrudan nüfusun yaşlanması anlamına gelir. Diğer faktörler bu süreci etkileyen nedenlerdir.

Cevap: B

38. Soruda dört farklı tarihî ve kültürel varlık tanıtılmış ve bu varlıkların bulunduğu iller eşleştirilmiştir. Hangisinde bu varlıklardan birinin bulunmadığı sorulmaktadır.

Sümela Manastırı → Trabzon (A)

Troya → Çanakkale (C)

Hattuşa (Hitit başkenti) → Çorum (E)

Gordion (Kral Midas anıt mezarı) → Ankara (Polatlı) (D)

Geriye kalan İzmir (B)'de bu listedeki varlıklardan hiçbirisi bulunmamakta

Cevap: B

39. Soruda, 1973'ten günümüze yapımı süren otoyol ağına ilişkin olarak, hangi iki merkez arasında otoyol bağlantısının bulunmadığı sorulmaktadır. Otoyol, kontrollü geçişin sağlandığı, bölünmüş ve yüksek standartlı yoldur.

A) İzmir – Aydın:

İzmir-Aydın arasında otoyol bağlantısı mevcuttur. İzmir-Aydın-Denizli Otoyolu'nun İzmir-Aydın kesimi 1993 yılında hizmete girmiş, 2017'de son halini almıştır. Bu güzergâh kesintisiz otoyol bağlantısına sahiptir.

B) Adana – Mersin:

Adana ile Mersin arasında Adana-Mersin Otoyolu bulunmaktadır. 1992 yılında hizmete giren bu otoyol, iki şehri birbirine bağlamaktadır. Ayrıca Çeşmeli-Erdemli-Silifke-Taşucu Otoyolu projesi ile bu ağ genişlemektedir.

C) Edirne – Düzce:

Edirne'den Düzce'ye kesintisiz otoyolla ulaşmak mümkün müdür?

Edirne'den İstanbul'a Avrupa Otoyolu ile ulaşılır.

İstanbul'dan Düzce'ye ise Anadolu Otoyolu ile geçilir.

Bu iki otoyol, İstanbul çevre yolları ve köprüleri aracılığıyla birbirine bağlanmaktadır. Dolayısıyla Edirne'den Düzce'ye kesintisiz otoyol bağlantısı mevcuttur.

D) Şanlıurfa – Gaziantep:

Bu iki il arasında Adana-Şanlıurfa Otoyolu bulunmaktadır. Gaziantep-Şanlıurfa kesimi 31 Aralık 2009'da hizmete girmiştir. Kesintisiz otoyol bağlantısı vardır.

E) Sivas – Ankara:

Sivas ile Ankara arasında henüz otoyol bağlantısı bulunmamaktadır. Mevcut durumda Ankara'dan Sivas'a ulaşım, bölünmüş devlet yolları ile sağlanmaktadır.

Verilen merkez çiftleri arasında otoyol bağlantısı bulunmayan tek seçenek Sivas – Ankara'dır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

40. Türkiye’de küçükbaş hayvan sayısının (koyun, keçi) büyükbaş hayvan sayısından fazla olmasının temel nedeni, coğrafi koşulların küçükbaş hayvancılığa daha elverişli olmasıdır. Küçükbaş hayvanlar, step ve kurak alanlarda, zayıf bitki örtüsüyle beslenebilirken, büyükbaş hayvanlar daha fazla su ve yeşil otlak gerektirir.

A) Orman alanlarının belirli bölgelerde toplanması: Ormanlar, büyükbaş hayvancılık için kısmen uygun olsa da küçükbaş sayısının fazla olmasında doğrudan etkili değildir.

B) Su kaynaklarının yetersiz oluşu: Küçükbaş hayvanlar suya daha az ihtiyaç duyar, ancak bu durum tek başına belirleyici değildir.

C) Step formasyonunun ülkede geniş alan kaplaması: İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu’da geniş step alanları küçükbaş hayvancılık için ideal ortam sağlar. Step bitki örtüsü (bozkır) küçükbaş hayvanların beslenmesi için yeterlidir. En önemli faktördür.

D) Tarım alanlarında verimin azalması: Tarım alanlarının verimsizleşmesi hayvancılığa yönelimi artırabilir, ancak tür tercihi doğrudan açıklamaz.

E) Ortalama yükseltinin batıdan doğuya doğru artması: Yükselti arttıkça otlak alanları değişir, ancak step alanlarının varlığı daha belirleyicidir.

Türkiye’de küçükbaş hayvan sayısının büyükbaş’tan fazla olmasında step formasyonunun geniş alan kaplaması daha fazla etkilidir.

Cevap: C

41. Soruda, haritada numaralandırılmış alanların hangisinde sarıçam ormanlarının varlığına bağlı olarak yapılan ormancılık faaliyetlerinin daha yaygın olması beklendiği sorulmaktadır. Sarıçam, Türkiye’de belirli bölgelerde doğal yayılış gösteren ve ekonomik değeri yüksek bir ağaç türüdür.

Sarıçamın Türkiye’deki Yayılışı:

Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre sarıçam, Türkiye’de en yoğun yayılışını Kuzey Anadolu’nun iç kesimlerinde yapmakta olup, buradan İç Anadolu’ya sarmaktadır. Karadeniz kıyısında Of-Sürmene arasında denize kadar inmekte, Doğu Anadolu’da 2700 m’ye (Sarıkamış-Ziyaret Tepesi) kadar çıkmaktadır. En yoğun ormanları Kuzey Anadolu’da bulunur.

I. Göller Yöresi: Isparta, Burdur çevresini kapsayan bu alanda sarıçam orijin denemeleri yapılmış olsa da, bölgenin asli ağaç türü karaçam ve sedirdir. Sarıçam ormanları yaygın değildir.

II. Bolu: Bolu, Kuzey Anadolu’nun iç kesiminde yer almakta olup sarıçam ormanlarının en yoğun olduğu alanlardan biridir. → Ormancılık faaliyetleri yaygındır.

III. Samsun: Samsun, Karadeniz kıyısında olup sarıçamın asıl yayılış alanı iç kesimlerdir. Samsun’da sarıçam ormanları yaygın değildir.

IV. Malatya: Malatya’nın Hekimhan ilçesinde Köylüköyü’nde 1700 m rakımda yaklaşık 10 hektarlık sınırlı bir sarıçam ormanı bulunmaktadır. Ancak bu alan, Bolu’daki geniş sarıçam ormanlarıyla kıyaslanamayacak kadar küçüktür. Bu nedenle ormancılık faaliyetleri sınırlıdır.

V. Hakkari: Hakkari çevresinde sarıçam ormanları yaygın değildir. Sarıçamın Doğu Anadolu’daki en yoğun yayılışı Kars-Sarıkamış çevresindedir. Hakkari’de ise meşe ve ardıç türleri daha baskındır.

Sarıçam ormanlarının varlığına bağlı olarak yapılan ormancılık faaliyetlerinin en yaygın olduğu alan, Bolu Orman İşletme Müdürlüğü bünyesinde doğrudan sarıçam şefliklerinin bulunduğu ve yoğun ormancılık çalışmalarının yürütüldüğü II. Bolu’dur.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

42. Soruda, jeotermal kaynaklarla örtü altı tarımında ısıtma yapmak isteyen bir yatırımcının, kaynak potansiyeli uygun olan alanlarda araştırma yapması gerektiği belirtiliyor. Türkiye'de jeotermal kaynakların dağılışına ilişkin verilen bilgiler doğrultusunda, haritada numaralandırılmış alanlardan hangilerinin bu amaçla daha uygun olduğu belirlenecek.

I. Kütahya-Eskişehir:

Kütahya (Simav) önemli bir jeotermal alandır (yüksek sıcaklık). Eskişehir'de de jeotermal kaynaklar bulunur. Bu bölge Batı Anadolu'daki jeotermal kuşak içindedir. → Uygunur.

II. Kırşehir-Yozgat:

Orta Anadolu'da jeotermal alanlar mevcuttur. Yozgat-Sorgun (75°C) ve Kırşehir Terme (57°C) bu bölgede sayılmıştır. Ayrıca Yozgat'ta jeotermal seracılık için organize bölge kurulmuştur. → Uygunur.

III. Bayburt-Gümüşhane:

Kuzey Anadolu'da olmalarına rağmen, verilen listede bu illere ait jeotermal alan bulunmamaktadır. Bölgede jeotermal potansiyel düşük veya bilinmemektedir. → Uygun değildir.

IV. Şanlıurfa-Mardin:

Güneydoğu Anadolu'da Urfa-Karaali (49°C) jeotermal alanı mevcuttur. Mardin'de de jeotermal arama çalışmaları başlamıştır (soruda belirtildiği gibi). Bu bölgede potansiyel vardır. → Uygunur.

Yatırımcının araştırma yapması gereken uygun alanlar I, II ve IV'tür. Ancak soruda iki seçenekli eşleştirme istendiğinden, I ve II birlikte verilmiştir.

Cevap: A

43. Soruda, haritada Artvin, Rize, Gümüşhane, Giresun, Kastamonu, Balıkesir, Elazığ ve Bitlis illerinin kırmızı renkle işaretlendiği belirtilmiş ve bu dağılışa sahip madenin hangisi olduğu sorulmaktadır.

A) Demir: Türkiye'de demir yatakları Balıkesir, Sakarya, Malatya (Hekimhan), Kayseri, Kahramanmaraş gibi illerde yoğunlaşmıştır. Rize, Artvin, Gümüşhane gibi Doğu Karadeniz illeri demir üretiminde ön planda değildir. Haritadaki dağılımla tam örtüşmez.

B) Krom: Krom yatakları Elazığ (Guleman), Muğla, Bursa, Eskişehir, Kütahya, Adana-Mersin bölgesi ve Antalya'da yoğunlaşır. Artvin, Rize, Gümüşhane gibi iller krom için tipik değildir. Haritadaki dağılımla uyuşmaz.

C) Boksit: Boksit yatakları daha çok güney bölgesinde, Muğla-Milas, Antalya-Akseki, Konya-Seydişehir, Gaziantep-İslahiye, Hatay-Payas gibi illerde bulunur. Doğu Karadeniz illeri boksit için bilinen alanlar değildir. Haritadaki dağılımla örtüşmez.

D) Bakır: Türkiye'de bakır yatakları Kastamonu (Küre), Artvin (Murgul), Rize (Çayeli), Elazığ (Maden) gibi illerde yoğunlaşmıştır. Ayrıca Giresun, Gümüşhane ve Bitlis çevresinde de bakır yatakları bulunmaktadır. Balıkesir de bakır üretimi yapılan iller arasındadır. Haritada işaretlenen Artvin, Rize, Gümüşhane, Giresun, Balıkesir, Elazığ ve Bitlis illeri, Türkiye'deki bakır yataklarının dağılışıyla birebir örtüşmektedir.

E) Bentonit: Bentonit yatakları daha çok Ankara, Çankırı, Eskişehir gibi illerde bulunur. Verilen illerle uyumlu değildir.

Haritada Artvin, Rize, Gümüşhane, Giresun, Balıkesir, Elazığ ve Bitlis illerinin işaretlenmesi, bu illerde yoğunlaşan bakır madenine işaret etmektedir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

44. Turist kafilesi, Ankara'dan Kars'a Doğu Ekspresi ile seyahat planlamaktadır. Doğu Ekspresi'nin güzergâhı Ankara – Kırıkkale – Kayseri – Sivas – Erzincan – Erzurum – Kars şeklindedir . Bu güzergâh dışında kalan bir şehir, ziyaret edilmesi beklenmeyen yerdir.

A) Kırıkkale: Ankara'dan sonra trenin ilk uğradığı şehirdir. Güzergâhta yer alır → Ziyaret edilir.

B) Erzincan: Güzergâhın Erzurum'dan önceki önemli duraklarından biridir . → Ziyaret edilir.

C) Muş: Doğu Ekspresi'nin resmî güzergâhında Muş bulunmamaktadır. Tren, Erzurum'dan Kars'a doğrudan gider; Muş çok daha güneyde kalır. → Ziyaret edilmez.

D) Kayseri: Güzergâhın Kırıkkale'den sonraki durağıdır . → Ziyaret edilir.

E) Sivas: Güzergâhın Kayseri'den sonraki ve Erzincan'dan önceki önemli durağıdır . → Ziyaret edilir.

Doğu Ekspresi güzergâhında yer almayan tek şehir Muş'tur.

Cevap: C

45. Soruda, büyük şehirlere yakın bazı ovalarda tarımın yanı sıra ulaşım ve sanayi gibi faaliyetlerin de yoğunlaştığı belirtilmiştir. Bu tanıma uygun ova, büyük bir sanayi ve ticaret merkezine yakınlığı ile öne çıkan İnegöl Ovası'dır.

A) Tercan Ovası (Erzincan): Doğu Anadolu'da, tarımsal üretimin (tahıl, şeker pancarı) ön planda olduğu bir ovadır. Büyük bir sanayi merkezine yakın değildir.

B) Pasinler Ovası (Erzurum): Doğu Anadolu Bölgesi'nde, tarım (tahıl) ve hayvancılığın yaygın olduğu bir ovadır. Sanayi faaliyetleri gelişmemiştir.

C) Tefenni Ovası (Burdur): Akdeniz Bölgesi'nde, tarım ve hayvancılığa dayalı bir ekonomiye sahiptir. Büyük bir sanayi merkezine yakın değildir.

D) Pınarbaşı Ovası (Kayseri): Kayseri il sınırları içinde olmasına rağmen, il merkezine 89 km uzaklıktadır ve ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile anılmaktadır.

E) İnegöl Ovası (Bursa): Bursa gibi büyük bir sanayi kentine yakın konumdadır. İnegöl, Türkiye'nin önemli mobilya üretim merkezlerinden biri olup, nüfusunun %70'i sanayi ve ticaret sektöründe çalışmaktadır. 1976'da kurulan organize sanayi bölgesi ile tarım dışı faaliyetler oldukça gelişmiştir.

Tarım dışı faaliyetlerin yoğun olduğu ova İnegöl Ovası'dır.

Cevap: E

46. 1982 Anayasası'na göre yürütme yetkisi ve görevi cumhurbaşkanına bırakılmıştır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

47. Temel hak ve hürriyetler savaş, olağanüstü hal ve seferberlik durumlarında kısmen ya da tamamen durdurulabilir.

Cevap: B

48. Cumhurbaşkanı ile Milletvekilinin yemin metni aynıdır. Sadece Cumhurbaşkanı yemin metninde 'Türkiye Cumhuriyeti'nin şan ve şerefine' cümlesi yer alırken milletvekilinde bu cümle yer almaz.

Cevap: A

49. İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan kurum Devlet Denetleme Kuruludur.

Cevap: E

50. Uyarma ve kınama cezaları 5 yıl diğer disiplin cezaları 10 yıl sonra sicilden silinmektedir.

Cevap: E

51. Memurların derecelerinde yükselmesi memurluk ilkelerinden kariyer ilkesi ile ilgilidir.

Cevap: B

52. Rehin hakkı ve mülkiyet hakkı devredilebilen haklardır. Nafaka devredilemeyen haklardır.

Cevap: C

53. Haksız fiil sonrası oluşan zararı gidermek üzere uygulanan yaptırım tazminattır. Tazminatta zarar giderilir.

Cevap: C

54. Hakkın kazanılmasında iyi niyet hakkının kullanılmasında dürüstlük kuralları geçerlidir.

Cevap: D

55. Mihriban şiirinin dizelerinden bazılarını aşağıda verilmiştir.

Sarı saçlarına deli gönlümü

Bağlamışlar, çözülmüyor Mihriban!

Ayrılıktan zor belleme ölümü

Görmeyince sezilmiyor Mihriban!

Yâr deyince kalem elden düşüyor

Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor

Lâmbamda titreyen alev üşüyor

Aşk kâğıda yazılmıyor Mihriban!

Tarife sığmıyor aşkın anlamı

Ancak çeken bilir bu derdi, gamı

Bir kördüğüm baştan sona tamamı

Çözemedim çözülmüyor Mihriban!

C şıkkı dizelerin hiçbirinde geçmemektedir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

56. Soruda verilen Eriyen Saatler adlı eserin sahibi Salvador Dali'dir.

Cevap: B

57. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin veto yetkisine sahip daimî beş üyesi Çin, Fransa, Rusya, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri'dir.

Cevap: A

58. Avrupa Komisyonu tarafından tescil edilmiş coğrafi işarete sahip Türk ürünleri aşağıda verilmiştir.

- Gaziantep Baklavası
- Aydın İnciri
- Malatya Kayısı
- Aydın Kestanesi
- Milas Zeytinyağı
- Bayramiç Beyazı
- Taşköprü Sarımsağı
- Giresun Tombul Fındığı
- Antakya Künefesi
- Suruç Narı
- Çağlayancerit Cevizi
- Gemlik Zeytini
- Edremit Zeytinyağı
- Milas Yağlı Zeytini
- Ayaş Domatesi
- Maraş Tarhanası
- Edremit Körfezi Yeşil Çizik Zeytini
- Ezine Peyniri
- Safranbolu Safranı
- Aydın Memecik Zeytinyağı
- Araban Sarımsağı

Afyon kaymağı tescil edilen ürünlerden biri değildir.

Cevap: E

59. Ayasofya'daki "Aya" sözcüğü "kutsal" anlamına gelir. "Sofya" sözcüğü de Grekçede "bilgelik" anlamındadır.

Cevap: D

60. Dijital işlerin alım satım işlerinin internet üzerinden gerçekleştirilmesini sağlayan teknolojiye denir. Türk Dil Kurumu Türkçe karşılığını Nitelikli Fikri Tapu olarak belirlemiştir.

Cevap: B

